

2006. április 6., csütörtök

P6_TA(2006)0137

Az elnökválasztás utáni fehéroroszországi helyzet

Az Európai Parlament állásfoglalása a 2006. március 19-i elnökválasztás utáni fehéroroszországi helyzetről

Az Európai Parlament,

- tekintettel a fehéroroszországi helyzetről szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen a 2006. február 16-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel az Egyesült Államok Kongresszusának 2006. március 8-án elfogadott állásfoglalására, amely „kifejezi támogatását a Fehéroroszországi Köztársaság népének azon erőfeszítései mellett, hogy megvalósítsák a teljes demokráciát, a jogállamot és az emberi jogok tiszteletben tartását, valamint nyomatékosan kéri a fehéroroszországi kormányt, hogy szabad és igazságos elnökválasztást folytasson le 2006. március 19-én”,
- tekintettel az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatalának (ODIHR) 2006. március 20-i előzetes, választást értékelő nyilatkozatára,
- tekintettel az EU közös kül- és biztonságpolitikai főképviselőjének 2006. március 20-án tett nyilatkozatára a fehéroroszországi elnökválasztás lezajlásáról,
- tekintettel az Általános Ügyek és Külkapcsolatok Tanácsa 2006. március 20-i ülésének következtetéseire,
- tekintettel az Európai Parlament Fehéroroszországgal foglalkozó eseti küldöttségének 2006. március 20-i nyilatkozatára a fehéroroszországi elnökválasztásról,
- tekintettel eljárási szabályzata 103. cikkének (4) bekezdésére,

- A. mivel a fehéroroszországi elnökválasztásra 2006. március 19-én került sor;
- B. mivel Lukasenko elnök olyan alkotmányos népszavazás útján hosszabbította meg hivatali idejét, ami nem felel meg a nemzetközi demokratikus normáknak, és amelynek eredményeit a nemzetközi demokratikus közösség nem ismerte el;
- C. mivel a fehéroroszországi hatóságok félelemmel teli légkörben folytatták le a választást, prominens ellenzéki vezetők, valamint diák- és kisebbségi szervezetek tagjainak ismétlődő zaklatásával és letartóztatásával, akik között vallási és közösségi vezetők, újságírók, kampány aktivisták és demokráciapárti politikai pártok tagjai is voltak;
- D. mivel a választás elszigetelt légkörben zajlott, a külső határok megerősített védelme mellett, és a hatóságok elfojtották a szólásszabadságot, a véleménynyilvánítás szabadságát, a sajtószabadságot és a tüntetés szabadságát a választást megelőzően és azokat követően;
- E. mivel a korai szavazás nem volt átlátható, valamint az állami alkalmazottakra, az idősekre és a diákokra fokozatosan nyomást gyakoroltak, megfélemlítették őket, és olyan büntetésekkel fenyegették meg, mint az állásuk és a nyugdíjuk elvesztése, valamint az egyetemekről való kizárásuk;
- F. mivel Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatalának a fehéroroszországi elnökválasztáson jelen lévő választási megfigyelő missziója megállapította, hogy e választás nem felelt meg a nemzetközi demokratikus normáknak; mivel az Európai Tanács, az Európa Tanács, az Egyesült Államok és a legtöbb nemzetközi intézmény és kormány megállapította, hogy a választást súlyos szabálytalanságok jellemezték,
- G. mivel a választást követő öt napban az ellenzéki erők folyamatos tüntetéseket rendeztek Minszk főterén, tiltakozva a választás tisztességtelen lefolytatása ellen, Lukasenko elnök fenyegetései ellenére, melyek szerint „kitékeri a nyakát” annak, aki népi tiltakozások útján próbálja megkaparintani a hatalmat a választási eredmények kihirdetését követően, és súlyos büntetésekre tett utalást azokra nézve, akiket ilyen tiltakozások során tartóztatnak le, beleértve a halálbüntetést;

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2006)0066.

2006. április 6., csütörtök

- H. mivel 2006. március 25-én kora hajnalban a rendőrség brutálisan megrohmozta a fiatalok és diákok által Minszk központjában felállított sáttortábort, és tüntetők százait letartóztatta;
- I. mivel a gyűléseken részt vevő tüntetőket, külföldi szimpatizánsokat és újságírókat, a védelemhez való jog tiszteletben tartása nélkül, illegális gyűlések és vandalizmus vádjával rágalmazták meg és állították bíróság elé; mivel 2006. március 27-én a fehéroroszországi bíróságok 15 napig terjedő szabadságvesztést szabtak ki azokra a tüntetőkre, akiket engedély nélküli tüntetésen való részvétel miatt tartóztattak le; mivel politikai okokból indítottak nyomozást az ellenzéki vezetők ellen, köztük Alekszander Milinkevics, az ellenzék fő elnökelője ellen is,
1. mélyen elítéli a sikertelen fehéroroszországi elnökválasztást, és rámutat arra, hogy a Lukasenko-rezsim nélkülöz minden demokratikus legitimitációt, és továbbra is fennáll, mint az utolsó diktatúra Európában;
 2. elítéli az elnökválasztást, mivel az nem felelt meg a szabad, igazságos, egyenlő, elszámoltatható és átlátható választások nemzetközileg megkövetelt normáinak; ennél fogva Lukasenko elnök nem ismerhető el Fehéroroszország legitim elnökének, és az elnökválasztást meg kell ismételni a nemzetközi demokratikus normáknak megfelelően;
 3. szolidaritását fejezi ki Alekszander Milinkievicssel és az Egyesült Demokratikus Erőkkel, valamint Alekszander Kozulinnaal és valamennyi fehéroroszországi állampolgárral, akik a független, nyitott, demokratikus és a jogállamiságon alapuló Fehéroroszorszáért küzdenek;
 4. lenyűgözve figyeli az antidemokratikus és csalárd választások elleni tömeges tüntetéseket, melyek a társadalom széles körének vágyát mutatják a valódi demokratikus jogok és politikai szabadság visszaállítására országukban, tanúsítva a Fehéroroszországban jelen lévő óriási demokratikus erőt;
 5. mélyen elítéli a fehéroroszországi rezsim által gyakorolt erőszakot és önkényes letartóztatásokat azok ezrei ellen, akiknek volt bátorságuk tüntetni a választási manipulációk és a fehéroroszországi nép alapvető jogainak megsértése ellen;
 6. felhívja a Bizottságot, a Tanácsot és a nemzetközi közösség egészét, hogy növeljék a fehéroroszországi népnek nyújtott támogatás mértékét, és jelentős mértékben növeljék a fehéroroszországi rezsimre gyakorolt nyomást annak érdekében, hogy megszüntessék a diktatórikus elnyomást, elérjék az összes fogvatartott azonnali szabadon engedését, a békés tüntetők elleni ítéletek visszavonását, valamint új, demokratikus választások kiírását a lehető legrövidebb időn belül;
 7. követeli, hogy a fehéroroszországi kormány vessen véget a politikai foglyok bántalmazásának és a velük való kegyetlen bánásmódnak, valamint végezzen átlátható vizsgálatot a rendőrség és a biztonsági erők tüntetők elleni erőszakos fellépésével kapcsolatban;
 8. követeli, hogy a fehéroroszországi hatóságok azonnal tegyék közzé az összes letartóztatott személy nevét, jelenlegi tartózkodási helyüket és az ellenük felhozott vádakot; kiemeli, hogy a fehéroroszországi hatóságoknak kötelességük biztosítani az összes letartóztatott személy számára a jogot a saját ügyvédekkel való konzultációhoz, a családtagjaikkal való találkozáshoz és a tájékoztatáshoz;
 9. elítéli, hogy a fehéroroszországi hatóságok bizonyos, a választás megfigyelésére érkező újságíróktól megtagadták az országba való belépést;
 10. elítéli, hogy a fehéroroszországi hatóságok nem engedélyezték a Parlament és a tagállamok nemzeti parlamentjeinek küldöttségei számára, hogy megfigyelőként részt vegyenek a választáson, és hogy kiutasították Dánia, Grúzia, Németország, Ukrajna, Lengyelország és az EBESZ megfigyelőit;
 11. üdvözli a Tanácsnak határozatát, amellyel Lukasenko elnököt vízumtilalmi listára helyezte, ugyanakkor felhívja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy a vízumtilalmat terjesszék ki azokra a fehéroroszországi helyi, regionális és országos és egyetemi hatósági képviselőkre, amelyek részt vettek a fehéroroszországi állampolgárok emberi és politikai jogainak megsértésében a választási kampány alatt és után;

2006. április 6., csütörtök

12. felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy fagyasszák be a fehéroroszországi hatóságok külföldön lévő pénzeszközeit, alkalmazzanak korlátozó intézkedéseket a rezsिम vezető hivatalnokaival közvetlen és személyes kapcsolatban álló vállalatokkal szemben, és fagyasszák be Lukasenko elnök és közeli tanácsadóinak személyes pénzeszközeit;
 13. felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy tegyenek javaslatot annak érdekében, hogy növeljék a Lukasenko-rezsimre gyakorolt nyomást a nemzetközi szervezetekben; követeli, hogy fogantossítsanak olyan konkrét és közvetlen célzott szankciókat, amelyek komoly hatással vannak az elnyomókra anélkül, hogy tetéznék a fehéroroszországi nép szenvedéseit;
 14. felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy a pénzügyi támogatások minden formáját irányítsák az állampolgári kezdeményezésekhez, a nem kormányzati szervezetekhez, valamint a kormánnyal kapcsolatban nem álló kis- és középvállalkozásokhoz;
 15. felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja felül a Fehéroroszországgal fenntartott kapcsolatait, és tegyen javaslatot a demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok előmozdításának módzataira; hangsúlyozza, hogy a fehéroroszországi civil társadalom választás előtti megfelelő támogatásával kapcsolatos gondok a Bizottság részéről azt mutatják, hogy sürgősen szükség van egy – a demokrácia előmozdítását szolgáló – hatékony pénzügyi és adminisztratív mechanizmus létrehozására;
 16. felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy dolgozzon ki vízumkönnyítési rendszert a fehéroroszországi civil társadalom javára;
 17. felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy támogassák a független fehéroroszországi újságírókat és erősítsék meg a televíziós és internetes csatornákat, nyomtatott médiát és rádióadókat annak érdekében, hogy a fehéroroszországi állampolgárok független és pontos tájékoztatást kaphassanak országukról és a világról;
 18. felhívja a Bizottságot és a Tanácsot további oktatási csereprogramok finanszírozására az olyan fehéroroszországi fiatalok számára, akiket politikai okokból távolítottak el az egyetemről;
 19. megdöbben a orosz Állami Duma és Vlagyimir Putyin orosz elnök pozitív reakciója a fehéroroszországi elnökválasztás lebonyolításával és annak eredményével kapcsolatban; úgy véli, hogy az EU Fehéroroszországgal kapcsolatos politikájának hatékonyságát aláássa a moszkvai hatóságok felelőtlen magatartása, amelyek jelentős támogatást nyújtanak Európa utolsó diktatúrájának; felhívja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy a konkrét demokratikus változások iránti közös felelősség megállapítása, valamint a politikai elnyomás és az emberi jogok megsértésének megszüntetése érdekében sürgősen vessék fel a fehéroroszországi kérdést az orosz hatóságokkal folytatott párbeszéd során; úgy véli, hogy a fentiek érdekében tett erőfeszítéseket az Európa Tanács és az EBESZ égíse alatt kell végrehajtani, mivel Oroszország – az Európai Unió tagállamaival együtt – mindkét szervezetnek tagja;
 20. felhívja a G8-ban képviselt tagállamokat, hogy a tavaszi ülés napirendjére vegyék fel Fehéroroszország kérdését, és vegyék rá Oroszországot, hogy változtassa meg Lukasenko elnökkel és rendszerével kapcsolatos álláspontját a demokrácia és a politikai reformok előmozdítása érdekében Fehéroroszországban;
 21. felhívja az Egyesült Nemzetek Szervezetét, az Európa Tanácsot és a tagállamokat, hogy hozzanak létre egy nemzetközi bizottságot Jurij Zakarenko, Viktor Goncsar, Anatolij Kraszovszkij, Dmitrij Zavadszkij eltűnésének kivizsgálására;
 22. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az ENSZ főtitkárának, az EBESZ és az Európa Tanács parlamenti közgyűlésének, az orosz Állami Duma elnökének és a fehéroroszországi hatóságoknak.
-